

7

N. Zelandijos

L I E T U V I S

N.Z.L.B. Informacinis Biuletėnis Nr.7.

Redaktorius- Vl. Butkienė, Clifden, Tuatapere R.D. 1951.9.8.

R U G S Ė J O A Š T U N T A J A M I N I N T

Rašo Vl. Butkienė

Visi gerai žinome, kad Rugsėjo Aštuntoji yra lietuvių tautos šventė, kad ją minėdami grįžtame į didingus Vytauto Didžiojo laikus. 1430 metų rugsėjo 8 diena yra Vytauto Didžiojo vainikavimo diena. Mūsų pietinių kaimynų sąmoningas noras išbraukti Lietuvos, kaip suvereninės valstybės, vardą iš istorijos lapų sutrukdė vainikavimą įvydyti. Mums, lietuviams, Rugsėjo Aštuntoji yra lietuvių tautos garbės ir pasididžiavimo diena, minima drauge ir su dideliu kartėliu širdyje. Šiandien, tąją garbingą dieną minint, laisva Lietuva yra mums lygiai toks pat idealas, kaip kadaise Vytautui Didžiajam Lietuvos karaliaus karūna.

Mūsų neskaitlinga kolonija N. Zelandijoje vis dar negali drauge susirinkti ir kartu pasidžiaugti bei pasiskusti nauju gyvenimu namjame krašte. Tai imanoma tik mažose grupelėse. Šia proga ir noris pasidalyti viena kita mintimi, kylanti šios šventės išvakarėse.

Atvažiuojame į kraštą, kuriame Lietuvos vardas buvo retas žodis ir lietuvis-nepažįstamas individas. Du metu čia mūsų būreliui pagyvenus, galime drąsiai sakyti, kad žodžiai Lietuva ir lietuvis tapo įtaukti į N.Z. kasdieninį žodyną. Neatrodo, kad lietuvis būtų nesąžiningas, nedraugiškas, ar nestropus savo darbe. Baugelis vietinių su pavydu žiūri, kad atvažiuoję su maza skarmalu krūva ir be cento kišenėje sugebėjome susilipdyti savo gūstas, kurios tvarkingumu, švara ir kitais atžvilgiais pralenkia tokioje pat būklėje esančius zelandiečius. Jie negali suprasti, kaip mes sugebame per tokį trumpą laiką išigyti geresnį daiktą, negubjė, kaip galime patys pasidirbti tokius dalykus, už kuriuos jiems tenka žymią uždarbio dalį išleisti, Daug kur dardaviai pasiūlė vietiniams pasimokyti iš lietuvių

-2-

darbštumo, tvarkingumo, susilaikymo nuo įprastinių keiksmų... Tos mažos kasdieninės smulkmenos rodo, kad mes vertai nešiojame lietuvio vardą, ir mūsų tėvynė gali didžiuotis savo pasklidusiais vaikais šiame krašte.

Bet tai dar ne viskas. Mūsų matreialine bukle, mūsų išore dar nepasako, koki mes esame viduje. Gal nepastebės to kiekvienas, bet mūsų vidinė pusė nepraslys pro truputį akylesnio žmogaus akis. Prisiminkime Lietuvos kaimą. Ar nebūdavo, kad pravažiuojas "ūlyčia" vežimas sutraukdavo visų gričių gyventojus prie lango, kad atvykęs pas kurį kaimyną svečias tuoj pat būdavo žinomas net ir kaimo galulaukėse. Mes šiame krašte lygiai taip pat patraukiame vietinių dėmesį, kaip tas per mūsų kaimą pravažiuojas vežimas arba netikėtas svečias. Patys to mes dažnai gal ir nepastebime, bet jų akimis žiūrint mes esame skirtingi ir vertinami sveriant ant labai jautrių setimai prekei svarstyklių. Tai turėt prieš akis ar nereiktų kartais truputį pakontroliuoti savo laikyseną bei elgesį. Savame krašte koks nors kryptelėjimas prilimpa tik jį liečiančiam asmeniui. Čia jis, deja, lipdomas visai asmenų grupei. Taigi ir kyla kalbusimas: ar mes turime moralinę teisę savo poelgiais žeminti visų lietuvių vardą, o drauge ir mūsų krašto garbę; ar mes galime užmiršti, kad čia žodžiai lietuvis ir Lietuva yra viena ir neatskiriama savoka?

Baigiant šias trumpas pastabas prisimenu Didž. ger. ministerio Balučio pasakytus žodžius išleidžiant mus į nežinomus vandenis: Būkite tie maži Lietuvos ambasadoriai į kuri žemes kampą, bepakliūtute ir tinkamai atstovaukite savo kraštą.

Šiandieną tai, minėdami tą Lietuvos garbės ir didybės dieną, prisidėkime ranką prie širdies ir paklauskime savęs; ar išlaikome garbingą Lietuvos vardą tinkamoje aukštumoje ir ar tikrai esame tie maži savo tautos ambasadoriai šiame žemes kampelyje?

-3-

(Šių metų liepos mėn. 15 d. Valdyba išsiuntinėjo aplinkrašti Igalio-
tiniams. Atsakymo į jį tesulaukime tik iš p. Senatorskio, todėl jį bent
suglaustai tenka skelbti biuletenyje.)

S. m. liepos mėn. 7 d. Dunedine ivyko N.Z.L.B. Krašto Tarybos
posėdis. Jame, be eilės kitu reikalų buvo aptarti ir sekanti:

1. N.Z.L.B. Revizijos Komisija išrinkta iš Aucklande gyvenančių
lietuvių: Makausko, Pečiulaičio ir Ziginsko. Kai Rev. K-ja pasiskirstys
pareigomis, Valdyba pasaus dokumentus kasos stoviui patikrinti. Patikri-
nimą atlikus, duomenys bei smulkesnes išlaidų pozicijas bus paskelbtos
N.Z. Lietuvyje.

2. N.Z. Lietuvį leisti ne rečiau kaip vieną kartą, 2-3 mėnesius.
Norima iš naujo išspausdinti lietuvių adresus, nes ne visi jų buvo at-
spausdinti, be to daugumas jų yra pakeisti. Deja, Valdyba ne visus ad-
resus turi, o kiti netikslūs. Prašome Tamstų surasyti Jūsų apylinkeje
visų gyvenančių lietuvių tikslūs adresus ir neatidėliojant mums pri-
siųsti.

3. Valdyba stengsis parūpinti mokyklinio amžiaus vaikams lietuviškų
pradžiamokslų knygu.

4. Paraginti gerb. Igaliotinius surinkti nario mokesčių iš visų jų
apylinkeje gyvenančių lietuvių ir jį pasiųsti išdininkui p. Čepuliui.
Be to, raginti tautiečius aukoti Tautos Fondui.

5. Surinkti žinias, kas pasiuntė maisto siuntinėlius lėtet. stūden-
tams Vokietijoje.

6. Ateinančiu Kalėdų ir N. Metų atostogų metu susaukti visų lietu-
vių suvažiavimą Dunedine. Suvažiavimas šaukiamas Dunedine dėl sekančių
priežasčių:

- a) Dunedine šiuo metu gyvena bene didžiausias lietuvių **skaičius**
- b) Dunedino lietuviai apsiėmė apgyvendinti visus suvažiavimo daly-
vius privačiai.
- c) Dunedino lietuviai turi daug gerų pažįstamų įtakingų zelandiečių,
tarpe, todėl pavyks suorganizuoti salę koncertui ir gausus svečių būrys.
- d) Kalkuliuojant atvykimo išlaidas, priimta dėmesin, kad Lower Hutt
gyvenantieji lietuviai galės lengvai atvykti, nes jie turi nemokamus
geležinkelio bilietus. Jie, be to, apvažinėjo Šiaurinę salą, būtų ne pro

sali, pasižvalgyti ir Pietinėje saloje. Sunkiausia, žinoma, bus aucklandiečiams.

Suvažiavimo metu nutarta rengti koncertą. Tikime, kad visi buvę tautinių šokių šokėjai-gos atvyks ir po vienos-kitos repeticijos galės pasirodyti. P. Vyčius sutiko padainuoti solo. Jo tvirtinimu ir gerb. latvių solistė padainuos. Tikime, kad p. Rantenaitė išpildys solo baletą. Manome, kad p. Šimkui pavyks suorganizuoti lietuvišką dainą. Programai papildyti tikimės keletos lietuviškų plokstelių iš JAV.

Brangūs Igaliečiai, suvažiavimo pasisekimas priklausys nuo Jūsų. Kai pavyks sukelti tautiečių širdyse norą susitikti ir vėl pabūti drauge, tuomet visos kitos kliūtys bus lengviau įveikiamos. Prašome tuojau susinešti su visais Tamstų apylinkėje gyvenančiais lietuviais; aptarkite suvažiavimo reikalą ir mums skubiai praneškite kas atvyks, kuria diena (tarp Kalėdų ir N. Metų) pageidaujate koncerto. Šiaurinės Salos lietuvių pageidavimas rengėjams bus įsakymas. Mielai lauksime ir Tamstų draugų europiečių bei zelandiečių. Praneškite iš anksto, jei kas iš tokių atvyktų - parūpinsime nakvynes.

pas. Valdybos Pirmininkas ir Sekretorius

Brangūs Tautiečiai,

Kalėdų - N. Metų atostogos visai nebetoli, imant dėmesį, kad suvažiavimą suorganizuoti tenka susirašinėjimo keliu, šis pasidarys nebeatidėliotinai aktualus. Prašome betarpiai arba per Igaliečius rašyti tuo klausimu Suvažiavimo Rengimo K-to Pirm. Br. Kuzmai, arba Vald. Pirm. A. Butkui.

Šiame biuletenio nr. spausdiname N.Z. Lietuvių Bendruomenės narių sąrašą su Vald. kasai įmokėtai išstojamuoju bei nario mokesčiu ir Vald. žinomais adresais. Kaip Tamstos matote, daugelio tų adresų neturime. Dalis jų netikslūs arba pasenę, nes pirmuoju transportu atvyke sutarčiai pasibaigus pajudėjo kitur. Išspausdinome, ką turėjome, ir prašome Tamstų pagalbos: a) Jeigu adresai netikslūs arba ne tie - praneškite.

b) Peržiūrėkite visą sąrašą ir praneškite mums, jeigu žinotumėte kieno nors biuletenyje neįrašyta arba netikslų adresą.

c) Pasitikrinkite Tamstų įmokėtą išstojamą ir nario mokesčių, sumokėto termino bei išstojimo datas ir šeimoj nario mokesčių mokančių asmenų skaičių. Jeigu būtų netikslumų, prašome apie tai pranešti Vald. Pirm. iki 1951.10.1.

Sulaukę iš Tamstu mums nežinomus adresus išsiuntinesime blankus pastoviai kartotekai užvesti.

Antrajam Tautos Fondo Vajui iki šiol surinkta £15/18/-/. Kviečiame visus mielus tautiečius dar šiame vajuje neaukojusius Tautos Fondui, paaukoti. Tegu nelieka nei vieno jame nedalyvavusio.

"N.Zelandijos Lietuvio" spausdinimo priemone mes pirkti iki šiol yra paaukoję: p.p. Kaukas 4 šil. 6p. Malskaitis 6 šil. Šlikas 6 šil. ir Olenikovas 10 šil. Redaktorius maloniems aukotojams nuoširdžiai dėkoja. Jų aukos sumažins Valdybos kasos išlaidas biuleteniui leisti.

Kadangi inz. P. Čepulis iš Clifden šiomis dienomis išsikelia, nuo Valdybos Išdininko pareigų atsisake. Šias pareigas laikinai pavesta eiti Valdybos Sekretoriui M. Pakalniškiui. Jo adresas: Clifden, Tuatapere R.D.

N.Z. Lietuviškosios Kolonijos Padidėjimas.

p.p. Duobus, susilaukusius dukrelės ir p.p. Makauskus, susilaukusius sūnaus, nuoširdžiai sveikiname.

Prieš du mėnesius i N.Zelandiją atvyko du lietuviai: p.p. Tadas Alminauskas ir Jonas Polenskis. Taip pat šiomis dienomis atvyksta p.p. Varkaliai, Erna, Adolfas ir sūnus Ramūnas. Naujiems lietuviškos kolonijos hariams linkime sėkmės ir ištvermės pradenant naujo gyvenimo etapą.

P. Tadi Alminauskui už atvežtas lietuviškas knygas nuoširdžiai dėkojame. Jos bus lietuviškosios bibliotekos užuomazga N.Zelandijoje.

Biblioteką organizuoti mielai apsiėmė p.V. Procuta.

Lietuvių Kalbos Vadovo Prenumeratorių Dėmesiui.

Kadangi L.K. Vadovo prenumeratos kaina leidejų yra pakelta iki £1/15/-/ N.Zelandijoje gyvenantiems, papildomos prenumeratos neatsiuntusiems iki 1951.10.1. skaitysime nuo jo atsisakiusiems. Imokėtus pinigus pagal atsisakiusių valią arba gražinsime, arba pervesime Valdybos kasonario mokesčio saskaiten.

Lower Hutt ir Wellingtone gyv. lietuvių aukos Lietuviškajai gimnazijai Vokietijoje remti.

P. G. Balčiūno iniciatyva yra surinkta £3/16/-/ Lietuviškajai Gimnazijai Vokietijoje remti. Mielam Iniziatoriui ir aukojusiems šiam kilniam tikslui nuoširdžiai dėkojame ir kviečiame tautiečius prie jo prisidėti. Valdyba rūpinasi leidimu tiems pinigams persiusti.

Naujosios Zelandijos Lietuvių Bėdruomenės Narių Sarašas Su
Istojimo Data ir L.B., Imokėtu Ist. ir Nario Mokesčiu (suma
bendrai) Ir Valdybai Žinomais Adresais.

1. ADAMS, 1 asm., istojęs 1.1.50. sumokėta iki 1.10.50. sumoje 10 šil.
2. ALMINAUSKAS Tadas, naujai atvykes, 4 Stratford St. C 4 Parnell-Auckland
3. ATKOČAITIS Antanas, 1.8.49. - 1.1.51., 18 šil., N.Z. Railways at Gracefield, Lower Hutt.
4. BALČIŪNAS Gerhardas, 3 asm., 1.8.49. - 1.7.50., 37 šil., 14 A Webb St., Wellington.
5. BENDŽIŪNAITE -Riubienė 1 šil (istojamasis mokeskis)
6. BERNOTAS Ex Herbertas, 3 asm., 263 Bealey Av. Care Hospital, New Settler's
7. BALTIEJUS
8. BERŽINSKIENE Kazimiera, 2 asm., 1.8.49. - 1.11.50., 52 šil., /Home, Christchurch
Hospital, 1 Florence st., Wellington
9. BRINIUS J.,
10. BANAITIS D., 1 asm., 1.8.49. - 1.3.51., 20 šil., (mirė 28.12.1950.)
11. BUDZEIKA A., 2 asm., 1.8.49. - 1.12.51., 34 šil., Mongameire, Pahiatua
12. BUTKUS A., 2 asm., 1.8.49. - 1.9.51., 52 šil., Clifden, Tuatapere R.D.
13. CIBULSKIS, 3 asm., 1.8.49. - 1.4.50., 27 šil.,
14. CEPULIS Pijus, 2 asm., 1.1.50. - 1.1.52., 50 šil., Clifden, Tuatapere R.D.
15. ČIURLIONIS, 1 asm., 1.8.49. - 1.1.50., 6 šil.,
16. DUOBA, 2 asm., 1.8.49. - 1.3.50., 17 šil.,
17. GALŠIVAITE H.,
18. GADLIAUSKAS, 1 asm., 1.8.49. - 1.3.51., 20 šil.,
19. GEDVILIENE Ona, 2 asm., 1.8.49. - 1.11.50., 32 šil., 9 Morrisson st.
20. GERDVILYTE Meilė, 1 asm., 1.8.49. - 1.1.50., 6 šil., " " " Dunedin.
21. GERULAITIS Vladas, 1 asm., 1.8.49. - 1.5.51., 23½ šil.,
6 Rulene Rd., Gisborne
22. GOPAS R., 1 asm., 1.1.50. - 1.10.51. 10 šil., 41 Scarbo st., Dunedin.
23. GRIGALIŪNAS Vladas, 1 asm., 1.8.49. - 1.1.53., 42 šil. S.F. Murapara
24. GAIGALAS J.,
25. GRINSKIS Bronius, 1 asm., 1.8.49. - 1.1.51., 18 šil., (žiūr. Atkocaitis)
26. JANIKEVICIUS,
27. JANKAUSKIENE
28. JURKENAS Stasys
29. KAUKAS Petras, 2 asm., 1.8.49. - 1.1.50., 12 šil., S.F.S. Minginui P.O.
via Roterua
30. KLINGARIENE, 16 Charles St., Kaiapoi
31. KLEINYS Adomas, 2 asm., 1.8.49. - 1.7.50., 24 šil., S.F. Kaiangora via
Rotorua
32. KONTVAINIS, 2 asm., 1.10.50. - 1.1.52., 30 šil., c/o W.H. Price & Son Ltd.
34-36 Manchester St., Christchurch
33. KRIAUSA, 1 asm., (adresas kaip ir Kontvainio)
34. KRIPAS Stasys, 2 asm., 1.8.49. - 1.4.51., 42 šil., Kontu Main Rd. Rotorua
35. KULIKAUSKAS Jonas, 2 asm., 1.8.49. - 1.4.51., 42 šil., R.D. Eketahuna
36. KURPE, Rezdale Dairy Factory Pahiatua
37. KUZMA Bronius, 2 asm., 1.8.49. - 1.6.50., 22 šil., (žiūr. Gerdviliene)
38. MACIULAITIS J., 1 asm., 1.8.49. - 1.3.51., 20 šil., (žiūr. Atkocaitis)
39. MALSKAITIS A., 2 asm., 1.8.49. - 1.6.51., 46 šil., Okoia Wanganui
40. MAKUSKAS E., 2 asm., 20 šil.,
41. JANČIENE, 1 asm., 4 šil., (žiūr. Kuzma)

42. MAGOVSKIS J., (adr. žiūr. Kripas)
43. MONTVILAS V., 1 asm., 1.8.49.-1.9.49., 2 šil.,
44. MARTINKUS, 1 asm., 1.8.49.-1.3.51., 20 šil., (adr. žiūr. Atkočaitis)
45. MEDZIAUSIS A., 2 asm., 1.8.49.-1.151., 36 šil., 20 Ada St. Remuera
/Auckland
46. MITKEVIČIUS A., 2 asm., 1.8.49.-15.4.52., 67 šil., S.F.S. Murapara
/via Rotorua
47. NARL SEVIČIUS P., 1 asm., 1.8.49.-1.1.50., 6 šil.,
48. OKIENE O.,
49. OLENIKOVAS M., 262 High St., Dunedin
50. ORENTAITĖ A., 1 asm., 1.8.49.-1.1.51., 18 šil., Hospital Board, New-
/town, Wellington
51. PAKALNISKIS M., 1 asm. 1.12.50.-1.9.51., 10 šil. (adr. žiūr. Butkus)
52. PALAIKIS K., 2 asm., 1.8.49.-1.6.51., 46 šil., Progress Valley, Niagara
53. PAPLAUSKAS, 2asm., 4 Stratford St. C.4. Parnell-Auckland /Rd.
54. PAUKŠTYS A., 2 asm., 1.8.49.-1.6.50., 22 šil., Transit Camp Tauranga
55. PAUKŠTIENĖ H., 1 asm., 1.8.49., 1 šil.,
56. PEČIULAITIS J., 2 asm., 1.8.49.-1.6.50., 22 šil.,
57. PETRENAS Feliksas 212 Grey St., Palmerston N.
58. PINKUS A., 2 asm., 1.8.49.-1.1.50., 12 šil., S.F.S. Murapara, via Roto-
/rua
59. POLENSKIS Jonas,
60. PROCUTIENĖ A., 2 asm., 1.8.49.-1.8.50., 26 šil., 850 King St. Dunedin
61. PRŪSAS
62. PUIDOKAITĖ C., 1 asm. 1.8.49. 1 šil.,
63. RAMUTENAS P., 1 asm., 1.8.49.-1.1.51., 18 šil., (žiūr. Atkočaitis)
64. RANTENIENĖ G., 2 asm., 1.8.49., 2 šil.,
65. RAZMA K., 1 asm., 1.8.49.-1.11.50., 16 šil., (adr. žiūr. Atkočaitis)
66. RIAUBA J., 1.8.49.-1.1.50., 6 šil., 17 šil.,
67. RINKEVIČIENĖ G., 1 asm., 1.8.49.-1.6.50., 11 šil., c/o Doherty, Blair-
/rolgie Hotel, Masterton
68. RAUDONIKIS
69. SAKALAUSKAS J., 1 asm., 1.12.50.-1.7.52., 20 šil., 151 Nith St. Invercar-
/gill
70. SENATORSKIS A., 3 asm., 1.8.49.-1.8.51., 75 šil., 6 Marriner St., Sum-
/ner-Christchurch
71. SENKUS A., 2 asm., 1.8.49.-1.9.49., 4 šil.
72. SKRIDULAITIS V., 2 asm., 1.8.49.-1.3.52., 64 šil., Box 69 Winton
73. STACEVIČIUS B. 2 asm. 1.8.49.-1.1.50., 12 šil.
74. STIRBYS K., 2 asm., 1.8.49.-1.9.51., 52 šil. Mill R.D. Ross, Westland
75. SVILAINIS K., 2 asm., 1.8.49.-1.1.52., 60 šil., Box 69 Winton
76. ŠERYNAS E., 1 asm., 1.8.49.-1.12.50. 17 šil.,
77. SIMKUS P., 3 asm., 1.8.49.-1.2.50., 21 šil.
78. ŠLIKAS V., 2 asm., 1.8.49.-1.12.51., 58 šil., (adr. žiūr. Stirbys)
79. ŠTEINBERGAS, 20 šil., c/o N.O'Brien, 39 Lunn's Rd., Upper Riccarton
/Christchurch
80. ŠIUIPYS A., 2 asm., 1.8.49.-1.12.50., 34 šil., 262 High St. Dunedin
81. VYČIUS V., 2 asm., 1.8.49.-1.4.50., 18 šil.,
82. ŽIGINSKAS J., 2asm., 1.8.49.-1.7.50., 24 šil., 20 Ada St. Remuera-Auckland
83. ŽILINSKAS H., 1 asm., 1.8.49.-1.12.50., 17 šil., (adr. žiūr. Atkočaitis)
84. JARAŠIUS F., 2 asm., 1.8.49.-1.1.52., 60½ šil., c/o D. Kernahan, Taikareā
Rd., Palmerston North
85. Miliauskaitė A. 1 asm., 1.8.49-1.4.50

Ši sąrašą išspausdinus pinigai gauti iš: p. J. Krauzos 15 šil. ist. ir n.m.
ir 10 šil. Tautos Fondui, p. Pinkaus 15 šil. n.mok. ir p. Senatorskio 15 šil. n.m.